За родолюбието

Планимир Д. Петров *е роден през 1955 г. в с. Блъсково, община Провадия. Детството му минава в гр. Дългопол. Средно образование завършва в Белослав. Работил е в няколко варненски предприятия и в МВР. Пенсионер от 2009 г., живее в гр. Варна.*

Има публикувани афоризми и разкази в 13 медии, от които две задгранични: eurochicago.cot и „България сега" – вестникът на българите в САЩ и Канада, негови разкази са четени по радио „Татковина" в рубриката „Дар слово" и интернет радио „Моята България" – Аржентина и в три списания: „Литературен свят", „Матадор" и „Картини с думи и багри". Сътрудничи активно на неделното предаване „Законите на Мърфи" по „Хоризонт" на БНР. Участвал е в сборника с афоризми „Законите на Мърфи" – в № 9, 10, 11, 12, 13, 14. Творби на Планимир Петров са публикувани в 22 сборника и алманаси на: „Сдружение на варненските писатели"; Асоциация на независимите литератори на Русия, България, Сърбия „Съдружие; съюз „Духовно възраждане България"; Конфедерация на българските писатели; „Любослов" – годишник на Лигата на българските писатели в САЩ и по света"; Фондация „Буквите" от поредицата „Нова българска литература". Участвал в 18 конкурса. Има издадени три книги: „Житейски прозрения" – афоризми, „Човешки истории" – разкази и „Житейски истории" – разкази. Членува в „Сдружението на варненските писатели" и „Лига на българските писатели в САЩ и по света".

В последните десетилетия темата „родолюбие" стана като че ли натрапена тема в нашия обществено-политически живот. От откритите заседания на Народното събрание, през всички радиотелевизионни студия, та чак до поетичните поздравления на всякакви ресторантски тържества. И винаги с гръмогласни, заучени, патриотични слова, с исторически примери, които от честата си употреба, понякога преекспонират посланието. Макар всички „говорители" по темата да са убедени, че само с патриотични слова, новото поколение не може да се възпитава в духа на родолюбието и патриотизма, не може да се спре и този отприщен поток към чужбина. И отново, в този ред на разсъждения, стигаме до семейството като пръв и основен фактор през първите десетина години за изграждане и развитие на духовните жалони и стожери на човека. Защото в тази духовност, понятието „родина", заема почетно място, редом със семейството…

За възпитанието на децата в семейството в дух на почит, гордост и любов към род и родина, не са нужни кой знае какви педагогически познания и умения. Учителят и възпитателят в случая е историческата памет, опитът, примерът, целенасоченото постоянство…

Ето една най-обикновена, житейска случка, която е оставила траен спомен в моя поглед към миналото:

Беше лятото на 1988 година. Пътувах с влака от София за Варна – връщах се от среща с приятели-аскерлии. Направи ми впечатление, че съседните две купета бяха заети от едно многолюдно семейство. Докато моите спътници в купето през цялото време мълчаха като темерути, в коридора и в съседното купе цареше гласовита суматоха. От твърде високата октава на гласовете се разбираше, че голямото семейство е или с чуждестранен произход, или наполовина българско, понеже всички говореха с акцент нашия език. Тъй като денят беше горещ и често излизахме в коридора, да подишаме по-свеж въздух, сприятелихме се. Оказа се, че голямото семейство, от румънец и българка, има седем деца: две близначки, двама близнаци и останалите от 6 до 16 години! Такова плодовитост от едни и същи родители не бях виждал, макар, че доста свят съм обходил.

По едно време бащата им изкомандва, полушеговито, полусериозно, като строг командир, всички да се строят по височина в една редица в коридора. Дали за да се укротят малко, или да ни се похвали, че децата му са плътно свързани с нашата българска история – не можах да разбера. Разбрахме само, че този баща-чужденец беше строил децата си, за да ни изнесе един импровизиран урок по родолюбие, отдавна заучен в семейството. Започна с най-малкия, шестгодишния, който с доста смешен, българо-румънски език, издекламира всички куплети на стихотворението на Иван Вазов „Аз съм българче". Останалите продължиха, в същия приповдигнат, рецитаторски патос, да говорят за българските царе и ханове, за паметни исторически дати и битки, за географски и туристически забележителности; за световноизвестни български поети и писатели, певци и спортисти… Абе, спирачка нямаха тия деца, напълниха коридора с любопитни слушатели! Докато най-големият син рецитираше доста поносимо „Жив е той, жив е…" на Христо Ботев, аз с интерес разглеждах бащата, застанал в стойка „мирно", изопнат по войнишки, с черна брада, високо чело и огнен поглед. Удивителна прилика с образа на Войводата.

В непринудения разговор после ми стана известно, че многолюдното семейство живеело в Румъния, че децата от малки били възпитавани в български дух. Дошли в България с единствена цел – да разгледат нашите забележителностите. Сега пътували за Горна Оряховица, от там щели да отидат във Велико Търново. Преди гара Горна Оряховица бащата им каза да се приготвят за слизане. В същия ред – по височина. Когато децата отново застанаха в прав ред, с раничките си на гърба, мъжът с весела усмивка и вдигната високо ръка даде тон и децата изпяха първия куплет на химна на България – за останалите нямаше време, влакът със скърцащи спирачки спираше пред гарата…

Ако не бях видял тази случка с очите си, трудно бих повярвал, че има някъде по родната земя точно такова семейство. Защото наистина, от всеки страничен поглед, тая

рецитираща и пееща детска редичка, би изглеждала доста необичайна, дори малко театрална. Но аз и двадесетината случайни пътници я видяхме в един най-обикновен влаков коридор! Не беше улица, естрада или театрална сцена! И ви я предадох, както съм я запомнил, за да ви кажа още веднъж, че за патриотичното възпитание не са нужни само патриотични слова, че родолюбието оформя своите цветчета и бъдещи плодове в първите десетина години в семейството. ◆

За магнетизма на родното гнездо

Преди години четох журналистически репортаж в авторска книга на млад българин, работил и живял дълго време в Канада. Главният герой на разказа беше преуспял, стар българин от икономическата емиграция преди сакралната дата Девети септември 1944 година. Преживял всички предизвикателства на съдбата, всички прагове на икономическите и социални изпитания, на почтената си 96 годишна възраст, милионерът само от самотата си се оплаквал. И от магнетизма на родния край, който мира не му давал. И в завещанието си написал, колкото и да му струва това негово капризно желание – в поцинкован ковчег да го изпратят в България и да го погребат в гробищата на родното му село...

Не съм сигурен, доколко е вярна или измислена тази история от автора, не зная и дали завещанието на стареца било изпълнено. Но от свой жизнен опит мога да кажа, че усещам понякога в себе си силата на виртуалния магнетизъм към родното място като духовна енергия, която ми шепне с настойчив, човешки глас: „Върви... Родната къща те чака... все за тебе пита... макар че е пълна с други, непознати хора... Зарежи всички задачи... те край нямат, качи се на автобуса или в колата си и върви...".

И един ден, беше в края на миналия век, този глас, този магнетизъм, се оказа толкова неочаквано силен и властен, че като че ли блокира всичките ми шофьорски рефлекси. И отклони москвича, който управлявах, с 80 километра в час по главния път Провадия–Дългопол, в посоката към Храброво и Бльсково! Едва не катастрофирахме, тъй като возех чичо Иван, стринка си Мария, внучката им Мая и моята четири годишна дъщеря. Бяхме се запътили към Дългопол да видим болната си майка, била на предсмъртно легло.

– Какво правиш, бе!? – викна чичо ми. – Ще ни изтрепеш!

Не остана по-назад и стринка ми, която също се включи в ядовитото мърморене.

– Извинявайте! – успях само да кажа смутен и след кратка пауза да допълня: – Нещо неземно ме накара сякаш да кривна от пътя... Всъщност аз отдавна исках да ви направя една изненада и точно сега изведнъж реших...

– Че каква е тая... смъртоносна изненада, бе човек? – подхвърли все още ядовито стринка ми. – Без малко щяхме да се обърнем!

– Ще видите! – рекох поокопитен. – Потрайте още малко.

Минахме Храброво, после поехме по дългата, трикилометрова главна улица на село Бльсково – моето родно село. Чичо ми изведнъж се оживи и почна да хвали някогашния кмет, който през 1934 година се заел упорито с ново планиране на селските улици и имоти, писал изложения до правителството на Кимон Георгиев, откъдето получил благословия и финансова помощ. Позачудих се малко за неговата историческа осведоменост, тъй като за пръв път чувах за това планиране, за погледа на кмета, обикновения селски човек, който гледал 50–100 години напред в бъдещето в сравнение с днешните архитекти и политици...

Поразходихме се с колата из селото, минахме покрай родната ми къща, пренаселена от дузина ромски братя, сестри и деца, но не спряхме да влезем. Щеше да ни стане много тъжно... Поехме по новия пряк шосеен път за село Китен. Спряхме в центъра на селцето и тягостното ни настроение от вида на родната ми къща в Бльсково, където съм бил роден, се преобърна на 180 градуса. Защото Китен беше родното място на чичо ми. Пък и аз тук съм живял около две години като дете в голямата къща на прадядо ми Иван Петров – Папуто, известен земеделец, чорбаджия, кмет и общественик в целия Провадийски Сърт.

Когато слязохме от колата, един по един се насъбраха доста хора, мнозина от тях познаха чичо ми, здрависаха се сърдечно, заговориха припряно кое къде и как е било. Тръгнахме пешком да обикаляме центъра, стигнахме до мястото, където е била голямата къща на дядо Иван. Сега там имаше само гола поляна! Чичо ми помълча изправен, както се стои пред надгробен паметник, ръцете му потреперихa, погледът му се просълзи и той с вълнение каза на стринка ми:

– Ей тук се е родил моят баща, тук съм се родил и аз, и моите братовчеди, Маре... Цели 28 години не съм идвал... все нещо ме теглеше насам... все се канех и все време не оставаше за това... поклонение. Благодаря ти, Планимире, за приятната изненада... Чичо ми беше много развълнуван, по едно време притисна с разтворена длан лявата си страна и като ме погледна с открит, просълзен поглед, допълни:

– Сега аз да ти се извиня..., че те нахоках за отклонението! Извинявай!...

Като видя, че чичо ми леко залита от вълнение, стринка ми веднага се притече на помощ. Хвана го под ръка и лека-полека го отведе до най-близката пейка. Разрови бързо чантата си, за да му даде хапчето за успокоение. А една жена от любопитните беше изтичала до къщата си и се връщаше с шише прясна вода.

После поехме за Дългопол. За срещата с 80-годишната ни баба. Среща, която се оказа последна...

Този път темата на оживения ни разговор в колата беше голямото Колело на историческото време! А поводът – оная поляна сред селото, на която дядо ми преди сто години се заселил, къща голяма изградил и когато се събрал с баба ми, челяд народили. Пет деца и 15 внуци и внучки! А днес... на мястото на къщата – отново поляна! Поляна, по която не играят деца и внуци... Гола и тъжна поляна на домашното животинско царство на последната шепа мохикани, които все още самоотвержено тачат и бранят родния край. И не могат да преодолеят неговия магнетизъм, въпреки предизвикателствата на градовете. ◆